

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/143636,Obchody-80-rocznicy-meczenskiej-smierci-patronow-Miasta-Dzialdowo-2728-maja-2021.html
26.04.2024, 05:15

Strona posiada nowszą wersję

[Kliknij tutaj, aby przejść dalej](#)

Obchody 80. rocznicy męczeńskiej śmierci patronów Miasta Działdowo - 27-28 maja 2021

W ramach obchodów 80. rocznicy śmierci patronów Miasta Działdowo - bł. apb. Antoniego Juliana Nowowiejskiego oraz bł. bp. Leona Wetmańskiego - odbędzie się konferencja historyczna oraz uroczystości. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym prezesa IPN dr. Jarosława Szarka.

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

- 20 maja - 14 czerwca 2021 r.**
Wystawa plenerowa pt. „Soldau – tutaj ośrodek zagłady. Niemieckie obozy w Działdowie w latach II wojny światowej”
Pl. Mickiewicza (przy Ratuszu)
Ekspozycję przygotowało Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku oraz Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN. Jej autorami są dr. Anna Zagajdzińska (BdWiM IPN) i Bartosz Januszewski (OŚEN IPN Gdańsk). Partnerami wystawy są Muzeum Pogranicza w Działdowie oraz Stowarzyszenie Olsztyńskie Chrześcijańskiej „Pamięci i Troski” w Działdowie.
- 25 maja 2021 r.**
10:00 Promocja książki dr. Radosława Wiśniewskiego pt. „Wielofunkcyjny niemiecki oboz Soldau 1939-1945” (transmisja wydarzenia on-line na stronach organizatorów)
Muzeum Pogranicza w Działdowie, ul. Zamkowa 12
12:00 **Apel Pamięci** na terenie dawnego niemieckiego obozu Soldau-Działdowo
Złożenie wiązanek kwiatów przy pomniku Ofiar obozu Soldau na terenie placu obozowego (transmisja wydarzenia on-line na stronach organizatorów)
ul. Grunwaldzka 5
- 14 czerwca 2021 r.**
11:00 **Konferencja prasowa** na terenie dawnego niemieckiego obozu Soldau z udziałem organizatorów oraz zaproszonych gości dotycząca podsumowania i zakończenia obchodów. Tego dnia przypada Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Obozów Koncentracyjnych i Zagłady. Złożenie wieniec pod pomnikiem Ofiar niemieckiego obozu Soldau (przy skrzyżowaniu ulic Chopina i Grunwaldzkiej).
ul. Grunwaldzka 5

Zwłaszcza w związku z panującą epidemią i zagrożeniem wirusowe udział w obchodach jest ściśle limitowany. Szczegółowe informacje dotyczące ilości i udziału osób w poszczególnych wydarzeniach będziemy zamieszczać na bieżąco na stronach internetowych, profilach społecznościowych organizatorów.

Patronat Honorowy

Patronat medialny

Organizatorzy

Partnerzy wydarzenia

Nasz Dziennik

PROGRAM

27 maja 2021 r. (czwartek)

Konferencja historyczna

„Niemieckie i sowieckie zbrodnie na ziemi działdowskiej”

- **10.00-10.15** – otwarcie konferencji i przywitanie zaproszonych gości:
Andrzej Rutecki – Wiceprezes Stowarzyszenia Odnowy Chrześcijańskiej „Pamięć i Tożsamość” (moderator)
- **10.15-11.00** – wystąpienia okolicznościowe organizatorów:
  - prof. Mirosław Golon – Dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku,
  - Grzegorz Mrowiński – Burmistrz Miasta Działdowo,
  - Patryk Kozłowski – Dyrektor Muzeum Pogranicza w Działdowie,
  - Zenon Gajewski – Prezes Stowarzyszenia Odnowy Chrześcijańskiej „Pamięć i Tożsamość” w Działdowie,
  - a także zaproszonych gości.
- **11.00-11.30** – referat dr Anny Jagodzińskiej:
Ci, którzy przeszli przez Działdowo. Polscy duchowni – więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych (1939-1945)
- **11.30-12.00** – referat Bartosza Januszewskiego (Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku):
Martyrologia duchowieństwa w lager Soldau
- **12.00-12.15** – przerwa kawowa
- **12.15-12.45** – referat dr. Radosława Wiśniewskiego (Muzeum Pogranicza w Działdowie):
Życie niewarte życia. Czyli Aktion T4 na Działdowszczyźnie
- **12.45-13.15** – referat Janusza Piwowara (Archiwum IPN w Warszawie):
Niemiecki obóz w Działdowie w świetle akt Gestapo w Ciechanowie/Płocku w latach 1939-1945
- **13.15-13.45** – referat dr. Tomasza Cerana (Referat Badań Historycznych Delegatury IPN w Bydgoszczy):
Duchowni – ofiary Zbrodni Pomorskiej 1939
- **13.45-14.15** – referat dr. Dariusza Burczyka (Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN w Gdańsku):
Zbrodnia w Zawadach Małych koło Starych Jabłonek w świetle dokumentów

Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku

- **14.15-14.45** – referat dr. Waldemara Brendy (historyk):
Działdowo jako etap podczas deportacji mieszkańców północnego Mazowsza, Pomorza, Warmii i Mazur do Związku Sowieckiego w 1945 r.
- **14.45** – zamknięcie konferencji.

Miejsce: Publiczne Działdowskie Centrum Kształcenia Ustawicznego (ul. Polna 11 A).

Wstęp na konferencję wyłącznie za zaproszeniem.

28 maja 2021 r. (piątek)

- **10.00** – **promocja książki** dr. Radosława Wiśniewskiego pt. *Wielofunkcyjny niemiecki obóz Soldau 1939-1945*.
Miejsce: Muzeum Pogranicza w Działdowie, ul. Zamkowa 12.
- **12.00** – **apel pamięci** na terenie dawnego obozu niemieckiego Soldau, Msza święta, a także złożenie wieńców przy pomniku Ofiar Obozu Soldau na terenie dawnego placu obozowego.
Miejsce: ul. Grunwaldzka 5.

14 czerwca 2021 r. (poniedziałek)

- **11.00** – **konferencja prasowa** na terenie dawnego niemieckiego obozu Soldau z udziałem organizatorów oraz zaproszonych gości dotycząca podsumowania zakończenia obchodów. Tego dnia przypada Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Obozów Koncentracyjnych i Zagłady. Po konferencji nastąpi złożenie wieńców pod pomnikiem Ofiar Niemieckiego Obozu Soldau.
Miejsce: ul. Grunwaldzka 5; złożenie wieńców: przy skrzyżowaniu ulic Chopina i Grunwaldzkiej.

Wydarzenie towarzyszące

Od 20 maja do 14 czerwca br. odbędzie się **prezentacja wystawy plenerowej** IPN pt. *Soldau – utajony ośrodek zagłady. Niemieckie obozy w Działdowie w latach II wojny światowej*. **Miejsce prezentacji:** pl. Mickiewicza (przy Ratuszu).

Ekspozycję przygotowało Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku oraz Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN. Jej autorami są dr Anna Jagodzińska i Bartosz

Januszewski; partnerami wystawy są Muzeum Pogranicza w Działdowie oraz Stowarzyszenie Odnowy Chrześcijańskiej „Pamięć i Tożsamość” w Działdowie. [Wystawa jest także dostępna on-line na stronie internetowej IPN.](#)

Wstęp wolny.

***

Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym przez prezesa IPN dr. Jarosława Szarka. Współorganizatorem wydarzenia jest Oddział IPN w Gdańsku. Pełna lista organizatorów, partnerów, patronów honorowych oraz patronów medialnych dostępna jest na załączonym plakacie.

Uwaga: ze względu na obostrzenia związane z epidemią Covid-19 wstęp na wydarzenie dostępny jest jedynie dla zaproszonych gości (z wyjątkiem Apelu pamięci w dniu 28 maja o godz. 12.00 oraz możliwości zwiedzania wystawy plenerowej). Organizatorzy przewidują transmisję on-line, na którą serdecznie zapraszamy.

[Transmisja on-line na konferencji dostępna jest za pośrednictwem portalu Dzialdowo.pl oraz profilu Facebook.](#)

PLIKI DO POBRANIA

[Plakat \(pdf, 2.02 MB\) 13.05.2021 08:00](#)